

El lideratge de Mas: un balanç

SI LA FUNCIÓ D'UN LÍDER POLÍTIC ÉS
ESSENCIALMENT LA GESTIÓ
D'ESDEVENIMENTS IMPREVISIBLES I
SITUACIONS INÈDITES, ESTÀ CLAR
QUE EL LIDERATGE DE MAS HA ESTAT
EXCEPCIONAL

Entre finals de 2012 i començaments de 2013, el president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, esdevingué la figura a abatre tant pel Govern espanyol com pels poders econòmics coneguts com “la Llotja del Bernabeu”, passant per tots i cadascun dels mitjans de comunicació espanyols i, per descomptat, de molts d'aquí. El seu lideratge era real i efectiu, i llavors ja començava a tenir una notable projecció internacional. L'any 2014, la pressió diplomàtica espanyola provocà que, d'una manera discreta però també clara, Mas fregués la categoria de *persona non grata* en els laberints burocràtics de la Unió Europea (controlats, com és sabut, per una molt especial tipologia humana: la dels polítics de segona fila ja amortitzats). La dimonització del personatge va arribar a extrems gairebé còmics quan se li atribuïen poders quasi sobrenaturals: era ell qui movia la voluntat de la meitat dels catalans com si fossin titelles, era ell qui tenia la culpa de tot. A partir del passat 27 de setembre de 2015, es produeix un fet simplement al·lucinant: els tertulians més recalçants de la caverna espanyola es refereixen elogiosament a la “coherència” de la CUP. La primera part de la història acaba aquí. En l'últim minut del partit –de fet, en temps afegit– Artur Mas deixa d'optar a la presidència de la Generalitat. D'aquí a un parell de generacions, resulta raonable pensar que els historiadors hauran de rellegir diverses vegades la documentació oportuna per entendre alguna cosa (si és que, en realitat, hi ha alguna cosa susceptible de ser entesa racionalment).

Hi ha almenys tres grans característiques que han definit el lideratge de Mas. La primera i més important és el fet d'haver assumit d'una manera directa, explícita i sense mitges tintes les regnes d'un procés absolutament in-

FERRAN
SÁEZ MATEU

cert i sense camí de retorn. O, dit en un llenguatge planer: fent aquell pas endavant va jugar-se *tota* la seva carrera política a una sola carta. Aquesta passa no l'havia feta mai ningú, ni tan sols en les èpoques més abrindades del període republicà. El 6 d'octubre del 1934, el president Companys no va iniciar cap procés, sinó que va fer un absurd pas en fals que, en aquelles circumstàncies, era impossible que tingués un recorregut polític. De passes, Mas n'ha fetes dues: una endavant i una altra, ben recent, cap al costat. No és president de la Generalitat, però és evident que la seva carrera política no està acabada. En segon lloc, Mas va renunciar a una mobilització popu-

lar sostinguda que li hagués estat favorable però que resultava potencialment molt perillosa. Aquesta renúncia al populisme és molt destacable. Per exemple, després de la trobada amb Rajoy, on aquest va descartar el pacte fiscal, va optar per no sortir al balcó de Palau tal com li demanaven les persones que estaven a la plaça de Sant Jaume. En tercer lloc, el seu to ha estat –fins al darrer instant, el de la renúncia– sempre matisat, dialogant i cordial. Tot i que la situació hagués pogut tendir amb molta facilitat a la vehemència o fins i tot a la confrontació, es va optar per un llenguatge que defugia per sistema el maximalisme i la piro-tècnia verbal.

Els punts forts de Mas des de la perspectiva del lideratge són evidents: bona preparació acadèmica (idiomes, coneixements d'economia, etc.) que atorguen una innegable solvència al discurs; un tarannà cordial i una bona gestió de la dualitat proximitat/distància respecte de l'electorat; una capacitat d'articular discursos complexos però alhora comprensibles per un auditori no especialitzat en qüestions polítiques i/o econòmiques, i també d'escoltar i d'incloure les idees de l'adversari en el propi discurs; i també credibilitat, simpatia i un dosificat sentit de l'humor. Els seus punts febles també són evidents: se l'identifica amb un segment social –amb un món– molt determinat, i se'l percep com a aliè als problemes del ciutadà de classe mitjana-baixa; té una actitud de vegades dubitativa, i una capacitat limitada per fer discursos vibrants.

Balanç positiu o negatiu? Si un líder polític és essencialment un gestor d'esdeveniments imprevisibles, incerts, o fins i tot casuals, està clar que el lideratge de Mas ha estat excepcional.

Escriptor i professor a la URL